

BLEKINGE MUSEUM

Rapport 2017:2

Arkeologisk efterundersökning Sillnäs udde

Carl Persson

Rapport 2017:2

Arkeologisk efterundersökning **Sillnäs udde**

Raä 56 Mjällby sn
Mjällby socken
Sölvesborgs kommun
Blekinge län

Carl Persson

Blekinge museum

Borgmästaregatan 21
371 35 Karlskrona

Växel: 0455-30 49 60 vardagar 8-16
Reception: 0455-30 49 85

www.blekingemuseum.se

© 2017 Blekinge museum

Omslagsfoto: Den efterundersökta ytan.

LMV Ärende i 2014/00931, ©LMV 2017

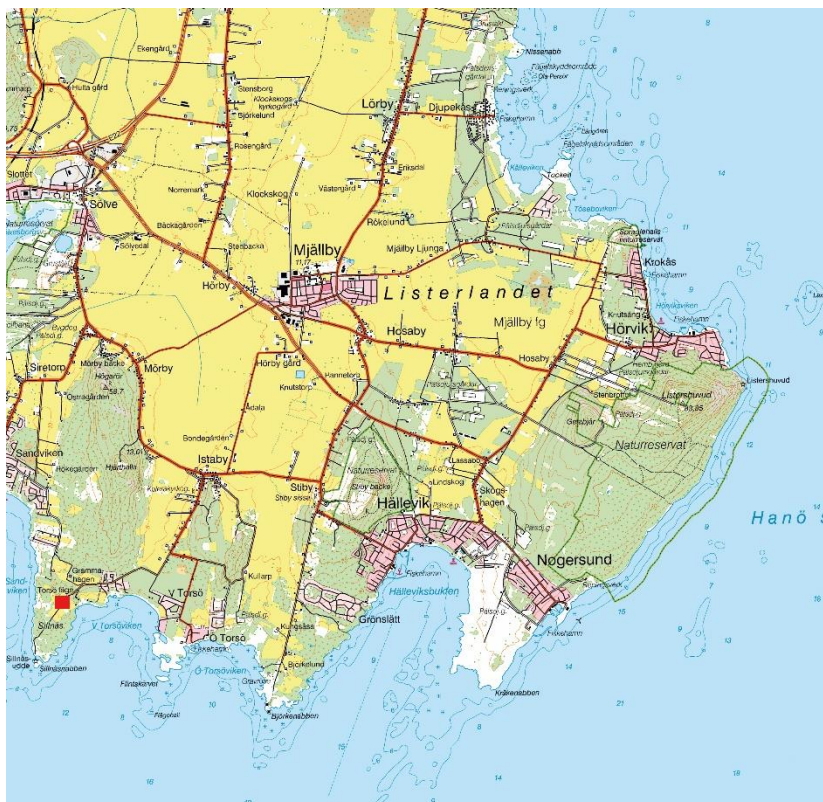
Arkeologisk efterundersökning Sillnäs udde

Innehåll

Inledning	5
Den arkeologiska undersökningen	7
Tidigare undersökningar på Sillnäs	13
Skador på fornlämningen	20
Slutsatser och rekommendationer	22
Administrativa uppgifter	23
Källor	24
Bilaga 1 Fyndlista	25
Bilaga 2 Dateringsattest	26

Inledning

Raä 56 Mjällby sn är en stor stenåldersboplats belägen på en udde på södra Listerlandet (figur 1 och 2). Boplatsen är i sin helhet belägen i betesmark och rymmer lämningar från senmesolitikum och neolitikum. Cirka 2 kilometer NNV om fornlämningen återfinns den klassiska stenålderslokalen i Siretorp (Raä 61, Mjällby sn) som behandlats av Knut Kjellmark och Axel Bagge (1940). Föreliggande rapport har föranletts av en körskada i fornlämningen sommaren 2016 (figur 3). Vid en inspektion av Länsstyrelsen kunde det konstateras att en grop om cirka 3 x 3 meter med ett djup av cirka 0,4 meter uppkommit. I de omrörda massorna syntes föremål av slagen flinta och kulturlagerrester. I en profil kunde ett intakt kulturlager med en mäktighet av cirka 0,15 meter ses. Då boplatsen ansågs ha ett betydande vetenskapligt värde avsatte länsstyrelsen medel för en mindre arkeologisk insats. Undersökningen utfördes av Carl Persson Fornforskaren AB i samarbete med Blekinge museum. Den arkeologiska insatsen avsåg att dokumentera och återställa skadan samt att karakterisera det berörda området utifrån fyndmaterial och datering. Inom ramen för den arkeologiska insatsen har också en samlad skadebeskrivning av fornlämningen utförts. För att värdera boplatsens vetenskapliga betydelse redovisas översiktligt äldre arkeologiska insatser. Intervjuer med boende i området med kännedom av boplatsen har också utförts. Rapportens avsikt är att skapa underlag för Länsstyrelsens fortsatta behandling av ärendet.

Figur 1. Boplatsen på Sillnäs markerad på karta med röd fyrkant.

Figur 2. Platsen för den arkeologiska undersökningen markerad med röd punkt. Polygonen för hela fornlämningen markerad med linje.

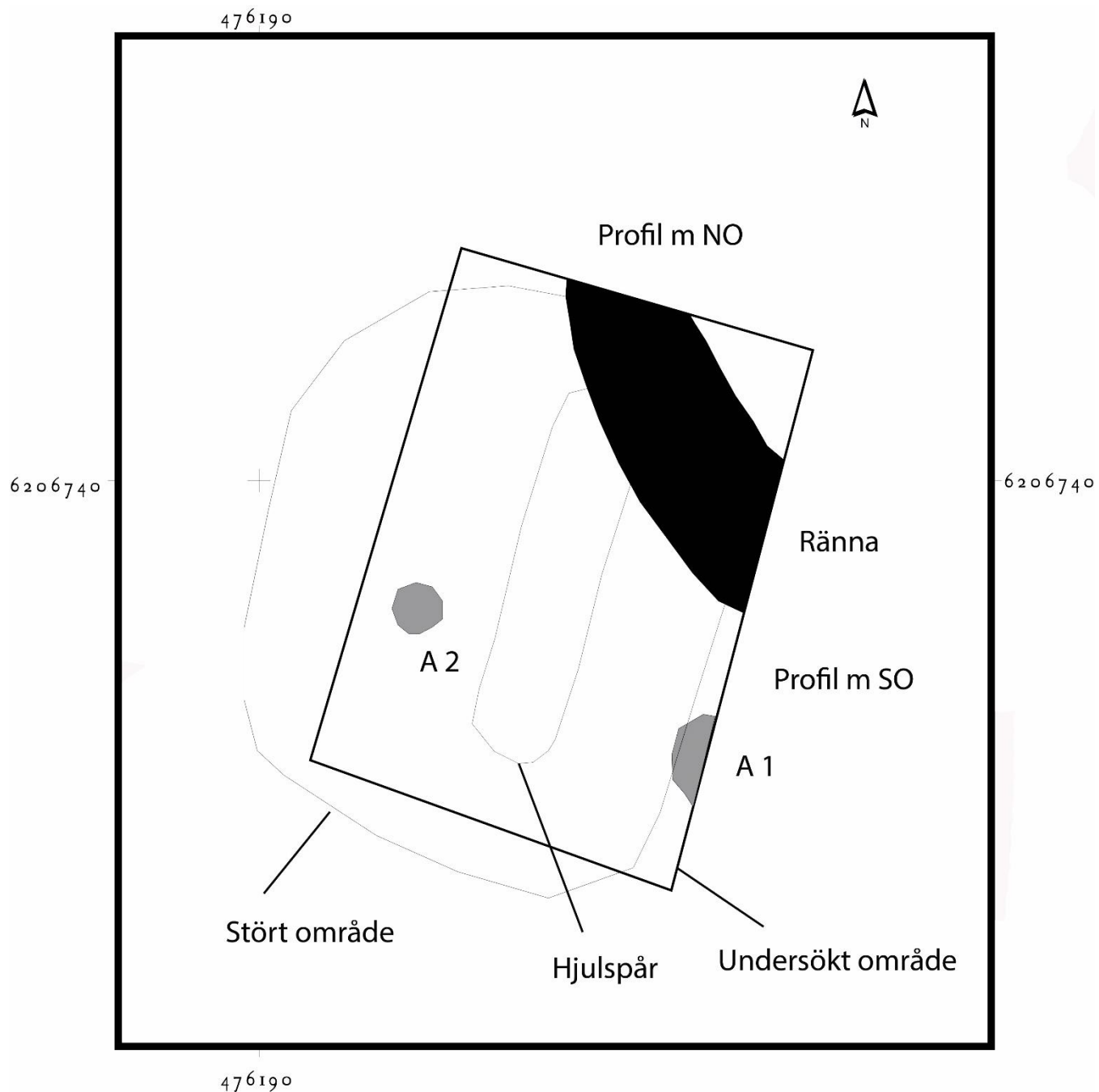

Figur 3. Den skadade ytan innan undersökningen påbörjades. Man kan i bildens förgrund se områden med öppen sand inom parkeringen. Avsaknaden av bärlager medför en stor risk för nya körskador. Bakom stängslet kan helt söndertrampade och eroderade ytor ses. I sanden återfanns stora mängder flinta och skörbränd sten.

Den arkeologiska undersökningen

Undersökningen inleddes med att lösa och störda massor grävdes bort och sållades i ett 3 mm såll. Schaktet utvidgades något åt norr och öster för att möjliggöra dokumentation av oförstörda profiler. Totalt undersöktes en yta av 6 m². Efter att de omrörda massorna sållats kunde det konstateras att det i den centrala delen av schaktet förekom en djupare störning orsakat av ett nedsjunket hjul (figur 4 och 5). I den nordöstra delen kunde en tydlig rännformad mörkfärgning ses. Två mindre hårdar framkom också. Rännans fyllning karaktäriserades av tämligen stora mängder flinta och skörbränd sten (figur 6 och 7). Vid undersökningen separerades de fynd som säkert emanerade från rännan (fnr 8-18) från de som tillvaratogs vid framrensningen (fnr 1-6). Med stor sannolikhet emanerade dock huvuddelen av fynden ursprungligen från rännan. Efter att rännan rensats fram och profiler upprättats togs kol och makrofossilprov från säker kontext i rännans botten. Vid undersökningen noterades att rännan var flackare i den östliga delen och att botten var något oregelbunden (figur 6). Några tydliga stolphål kunde dock inte identifieras. När den nordliga profilen torkade upp kunde dock ett relativt tydligt stenskott stolphål under en kort tid ses i profilväggen (figur 7 och 8).

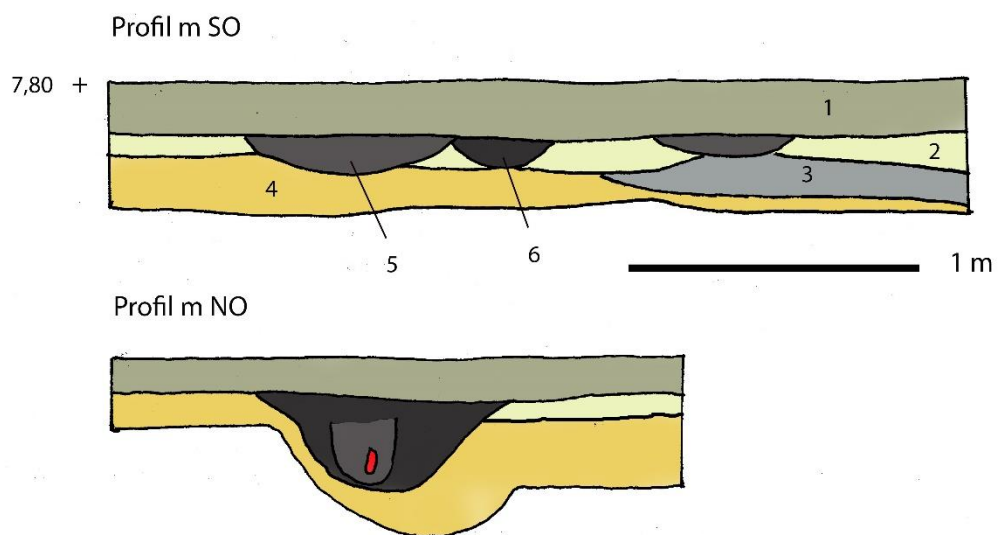
Det är möjligt att liknande stolphål existerat i den del av rännan som undersökts. Av undersökningen framgick att det inte förekom några intakta fyndförande lager på denna plats. Det är dock klarlagt att det förekommer välbevarade anläggningar från stenåldern under bärlagret inom ytan. Den sannolikaste tolkningen av rännan är att den utgör en del av en hydda

Figur 4. Planritning över det undersökta området (3 X 2 meter).

Figur 5. Den mörka rännan i schaktets nordöstra del. Av bilden framgår också hur hjulspåret något skadat rännan i dess södra del.

Figur 6. Profiliritningar från schaktet. (1) Omrört sandlager. (2) Gulvit sand. (3) Gråbrun sand med enstaka mindre kolbitar. (4) Gulorange sand. (5) Svartgrå sand med inslag av skörbränd sten och kol, fyndförande. (6) Gråsvart sand med inslag av skörbränd sten och kol, fyndförande. Sten är rödmarkerad.

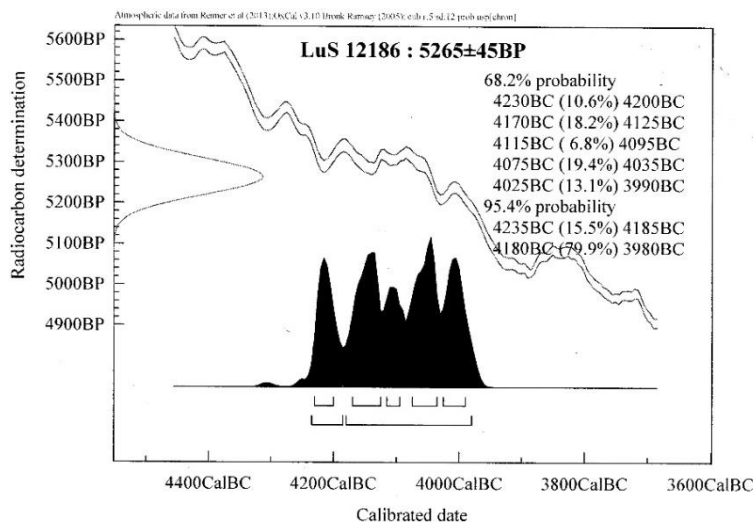
Figur 7. När den NO profilen torkade upp framträdde under en kort period en tämligen tydlig färgning som sannolikt var ett stenskott stolphål (jmf figur 6).

Figur 8. Schaktet efter avslutad undersökning.

Det är möjligt att liknande stolphål existerat i den del av rännan som undersökts. Av undersökningen framgick att det inte förekom några intakta fyndförande lager på denna plats. Det är dock klarlagt att det förekommer välbevarade anläggningar från stenåldern under bärlagret inom ytan. Den sannolikaste tolkningen av rännan är att den utgör en del av en hydda.

Som beskrivits ovan togs ett större jordprov från rännan som sällades i efterhand i 1 mm såll. Trots den svarta fyllningen och förekomsten av skärvsten innehöll provet tämligen lite träkol. Några brända hasselnötsskal tillvaratogs och ett av dessa skickades till ^{14}C -datering. Dateringen visade att rännan kan dateras till de sista två århundradena av senmesolitikum (figur 9). En makrofossilanalys utfördes av Per Lagerås (Arkeologerna, Lund). Provet visade sig dock inte innehålla några makrofossil.

Figur 9. Kalibrerad datering av bränt hasselnötsskal från rännan.

Som framgår av tabell 1 var det helt dominerade råmaterialet Kristianstadflinta. All flinta var välbevarad och någon patinering eller svallning förekom ej. Andelen brända flintor var tämligen låg, av de 95 avlagen var 5 brända. Vid en första anblick ter sig avlagsmaterialet tämligen homogent och avlagen kan tolkas som emanerandes från en polygonal kärna (en sådan påträffades också, fnr 10). Bland fynden återfinns dock också två spånliknande avslag (fnr 12) och en tvärpil (fnr 14) tillverkad av ett spån (figur 10). Möjligen är det så att en del av avlagsmaterialet bör sättas i samband med färdigställandet av kärnor för produktion av spånliknande avslag. Man kan i sammanhanget notera förekomsten av ett spån av Sydskandinavisk flinta. För att säkert besvara frågan om avlagen var en slutprodukt avsedd för användning eller ett mer renodlat produktionsavfall skulle det krävas mer ingående analyser, exempelvis återsammansättnings- och slitspårsanalyser.

Figur 10. Fynd från undersökningen, röd markering är två centimeter. Från höger: två spån av Kristianstadflinta (fnr 12), spån av sydvästkandinavisk flinta (fnr 3) och tvärpil (fnr 14).

Fynden av två slipade fragment, varav ett i rännan, är intressant eftersom slipade yxor brukar knytas till neolitiseringsen. Om dateringen är korrekt utgör fragmenten spår av ett tidigt användande av slipade yxor. Keramikfragmenten är små och det är inte möjligt att dra några närmare slutsatser kring dem (Torbjörn Brorsson, muntligt). Utifrån ¹⁴C-dateringen synes en datering till senmesolitikum sannolikt. Förekomsten av keramik daterad till senmesolitikum visar att Egil Lönnbergs (1933) tolkning att Erteböllekeramik återfinns på boplatsen var korrekt. Eftersom den undersökta ytan är liten och fynden få är det svårt att säkert tolka materialet. Det kan dock noteras att det i materialet återfinns en tämligen stor variabilitet. Att keramik, knackstenar, stenar med slipad yta (tabell 2) och en tämligen varierad uppsättning flintor påträffas i en samlad kontext tyder på att materialet emanerar från varierade arbetsuppgifter. Sannolikt bör inte platsen tolkas som en specialiserad plats med en avgränsad funktion, exempelvis en slakt- eller slagplats. Istället stämmer fyndmaterialet väl med tolkningen att rännan varit en del av en hydda.

Flinta	Antal	Vikt (g)
Avslag	95	337,6
Avslag (SV skand. typ)	9	5,7
Splitter	59	9,9
Spån (SV skand. typ)	1	3,1
Spån	2	21,5
Kärna	1	83,3
Avslag m polerad yta	1	40
Slipat fragment	3	0,9
Tvärpil	1	1
Σ	172	503

Tabell 1. Sammanfattning av flintfynd.

Bergartsföremål och keramik	Antal	Vikt (g)
Stenar m slipyta	2	534,7
Bergartsavslag	1	14,6
Knacksten?	1	157,1
Keramik	2	6,2

Tabell 2. Sammanfattning av övriga fynd.

Tidigare undersökningar på Sillnäs

Boplatsen är upptäckt av Knut Kjellmark under tidigt 1900-tal och beskrivs av Bagge & Kjellmark som en parallell till den stora Siretorpslokalen, dock utan dennas differentierade lagerföljd. Beskrivningen i Siretorpspublikationen är mycket kortfattad (Bagge & Kjellmark 1939:162). Detta är märkligt eftersom boplatsen delvis undersökts 1931 av arkeologen Egil Lönnberg. Möjligen förklaras förhållandet av att Lönnbergs artikel (1933) i *Meddelanden från Lunds universitets historiska museum* trots sin detaljerade genomgång är något svårbegriplig då planer saknas. Det refereras exempelvis till provgröpar och åkerskiften utan att det finns någon möjlighet för läsaren att förstå var de är belägna. I artikeln förekommer också intressanta stratigrafiska iakttagelser men inga profilritningar. Genom Blekinge museums försorg har dock en provisorisk grävrapport med tillhörande planritningar tagits fram. Planritningarna täcker dock tyvärr inte hela området och saknas för området med de rikaste Gropkeramiska (GRK) fynden. Av fältritningarna och rapporten (Lönnberg 1931) framgår dock att det finns fyndtabeller kopplade till provgröparna, profilritningar samt ytterligare planer. Var de finns är för närvarande oklart. Enligt Bagge & Kjellmark är fynden från Sillnäs fördelade

mellan Uppsala och Lunds universitetsmuseer och det är möjligt att ytterligare dokumentationsmaterial finns i Uppsala. Lönnbergs undersökningar på Sillnäs verkar hålla en hög fältarkeologisk standard men resultaten är svårtolkade på grund av bristfällig publicering. Av denna orsak är Sillnäsboplatsen trots sitt rika fyndmaterial, tämligen okänd även för specialister inom neolitisk arkeologi

Lönnbergs undersökningar på Sillnäs förtjänar en omfattande publicering. Någon sådan kan inte genomföras inom ramen för detta projekt. Det är dock angeläget att ge en övergripande bild av Lönnbergs undersökning eftersom resultaten är av betydelse för boplatsens antikvariska värdering och dess framtida förvaltning. Beskrivningen nedan bygger på fälthandlingarna, den provisoriska rapporten och den publicerade artikeln. Det bör betonas att fältplanen har få igenkännbara punkter varför rektifieringen är något osäker. Lönnberg konstaterar att boplatsen på Sillnäs har flera namn. I Kjellmarks anteckningar benämns platsen Sillanabben. Anton Remelin benämner platsen Grammahagar (sannolikt felstavat och skall vara Grammahagen) vilket enligt Lönnberg är fel. Angående Remelin noterar Lönnberg att ”Under de senaste åren har platsen flitigt besökts av förf. Anton Remelin, som därifrån försett de flesta arkeologiska museer och samlingar med fynd”. Det finns således sannolikt en stor mängd fynd på olika museer i Sverige med fynd från Sillnäs där proveniensens beskrivs som Grammahagen.

Vid undersökningen 1931 grävde Lönnberg provgropar längs en 90 meter lång baslinje 30 meter öster om markvägen (A i figur L). Vinkelrät mot denna linje grävdes provgropar längs en 70 meter lång linje. Provgroparna var 1m² och dess inbördes avstånd 10 meter. Sammantaget grävdes 19 provgropar. De flesta groparna gav sparsamma fynd av flinta och keramik i ploggången. Den noteras att snörkeramik påträffades i de östligaste rutorna och i åkern öster därom. I en ruta påträffades dock ett kolsvart kulturlager med en mäktighet av cirka 0,42 meter. På denna plats undersöktes en yta av cirka 31 m² varvid en långsträckt oval grop med en yta av cirka 18 m² framträdde mot den omgivande vitgula sanden (röd sydlig punkt i figur L). Markytans höjd var på denna plats 7,3 m ö h och anläggningens botten 6,8 m ö h. Anläggningen var fylld av starkt sotblandad, kolsvart sand uppblandad med skärvsten. I ploggången ovanför anläggningen påträffades 6872 flintavslag av Kristianstadsflinta och 308 av Sydvästsandinavisk typ. Keramikens var dels av Ertebölletyp, dels av tunnare gods. De undre lagren hade en enhetlig karaktär, slipade fragment saknades och all keramik var av Ertebölletyp. Fynden av flinta, som varierade mellan 30 - 350 stycken per ruta, dominerades helt av Kristianstadsflinta. Lönnberg tolkade anläggningen som en avfallsgrop, sannolikt på grund av avsaknaden av en tydlig härd. Det förefaller mer troligt att anläggningen bör tolkas som en hydda från senmesolitikum. Sammantaget påträffades cirka 1600 keramikskärvor inom området från perioden senmesolitikum till senneolitikum. De samlade typologiskt relevanta litiska fynden såsom de beskrivs av Lönnberg sammanfattas i tabell 3. Förhållandet mellan Kristianstadsflinta och Sydsandinavisk flinta var cirka 22:1.

Figur 10. Lönnbergs grävningfält inlagda på ortofoto. Polygonerna visar de områden inom vilka Lönnberg tog upp provgropar och större undersökningsområden. A och B är rektifierade med hjälp av planritningar med få passpunkter. C är inlagd utifrån beskrivning i text. Den nordliga röda punkten markerar 2016 års undersökning. Den sydliga punkten söder därom visar det ungefärliga läget för den senmesolitiska hydda som undersöktes 1931. Gul punkt markerar den ungefärliga platsen där Allan Petersson påträffade botten av ett GRK-kärl (se figur 13).

Typ	Antal
Tväreggade pilspetsar	178
Eneggad pilspets	1
Utbuktade skrapor	38
Inbuktade skrapor	26
Raka skrapor	26
Retuscherade flintor	46
Borr	1
Spånkniv	1
Knutor	70
Slipade frag. (flintyxor)	16
Grönstensyxa	1
Slipade frag. (slipstenar)	14
Slipade frag. (grönstensyxor)	13

Tabell 3. Typologiskt relevanta fynd från område A

Öster om markvägen (B i figur 10) grävdes 14 provgropar. I en av dessa gropar noterades ett kulturlager under ploggången på cirka 0,4 meter. Lönnberg förmådde att det rörde sig om en liknande anläggning som ovan beskrivna avfallsgropen/hyddan. I rutorna påträffades keramiksmulor och mellan 15 – 300 flintavslag per ruta. Vid rekognosering i åkern påträffades också fyra grönstensyxor med spetsovalt tvärsnitt och nacken till en tjocknackig yxa. I detta område skall det tidigare ha påträffats ett hundratal grönstensyxor. Inom den sydligaste delen av samma skifte upptogs ytterligare 22 provgropar vilka visade sig vara synnerligen fyndrika. I detta område undersöktes därför en yta av 100 m². Olyckligtvis saknas för närvarande planritningar över provgroparna och den undersökta ytan. Den yta som markerats med C i figur 10 utgår från Lönnbergs beskrivning att boplatens kärnområde låg 30 meter från åkerns södra och 50 meter från dess västra kant. Under ploggången (ca 0,2 m) återfanns ett fyndförande lager på upp till 0,2 meter bestående av brun sand. Kulturlagrets lägsta punkt avvägdes till 5,6 m ö h. Inblandningen av kol och brända ben var sparsam och liknade inte alls det senmesolitiska, sotsvarta lagret. Inga härdar eller andra anläggningar påträffades vid undersökningen. Enligt Lönnberg utgjordes fornlämningen av ett nästan kompakt lager av krossade lerkärl. Inom grävningfältet hittades i medeltal 1,5-2,4 kilo keramik per ruta (200-250 skärvor). De rikaste rutorna innehöll 3,6 – 4,3 kilo.

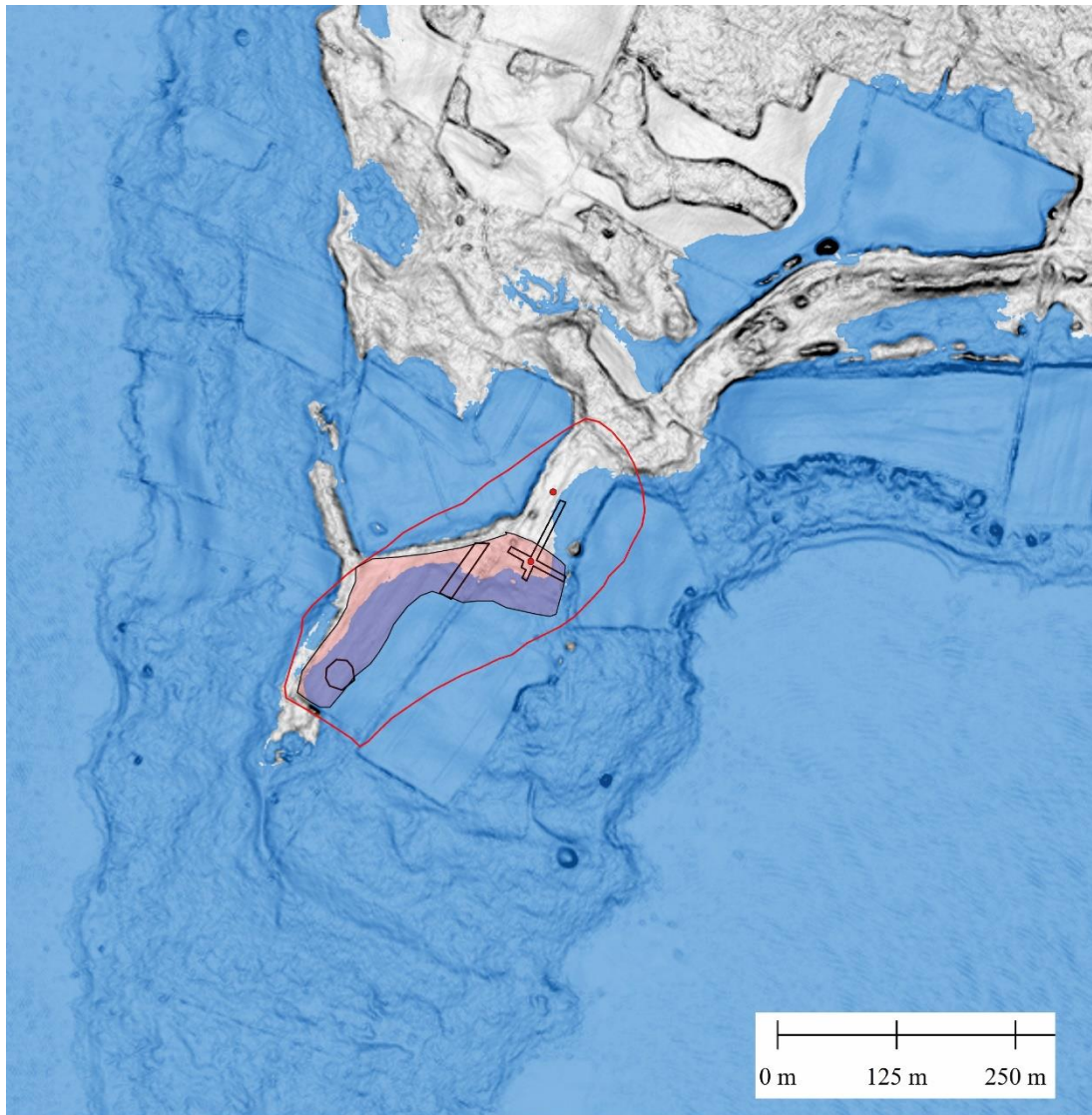
Den sammanlagda mängden keramik inom området uppgår till cirka 41 000 skär-
vor, huvudsakligen av gropkeramisk typ. Det kan noteras att fyra närmast intakta
GRK-kärl påträffades. De samlade typologiskt relevanta litiska fynden såsom de
beskrivs av Lönnberg sammanfattas i tabell 4. Förhållandet mellan Kristianstads-
flinta och Sydsnkandinavisk flinta var cirka 1:5.

Tväreggade pilspetsar	34
Eneggad pilspets	1
Spånpilspetsar	6
Skifferpilspets	1
Skivskrapor	24
Utbuktade skrapor	31
Inbuktade skrapor	3
Raka skrapor	2
Spånskrapor	40
Spånknivar	7
Borrar	5
Retuscherade flintor	70
Spån och spånfragment	56
Slipade frag (flintyxor)	175
Trindyxor	2
Dubbeggad skafthålsyx	2
Skifferskiva	1
Knackstenar	20
Knutor	28

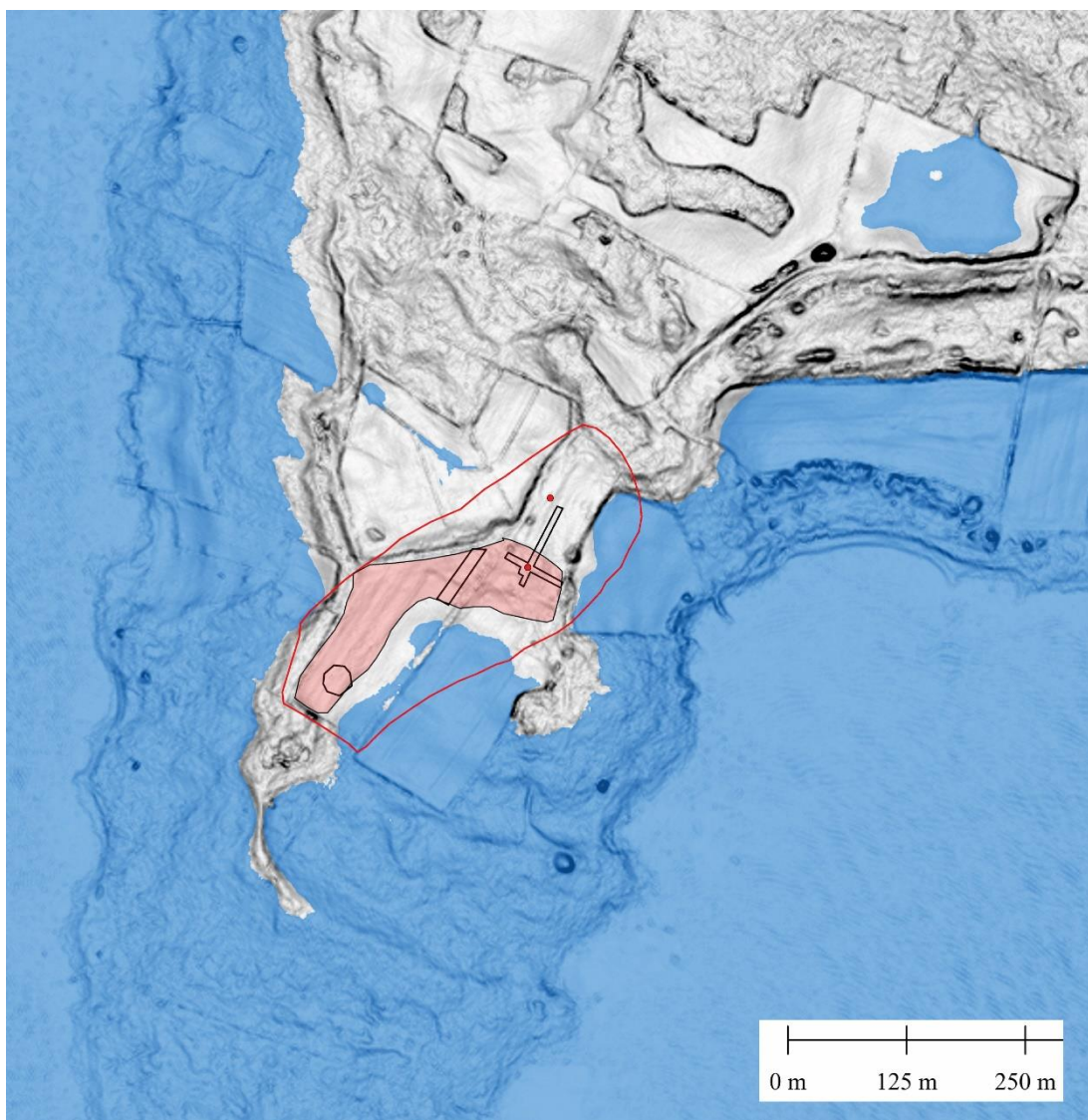
Tabell 4. Typologiskt relevanta fynd från område C.

Av beskrivningen ovan framgår att Sillnäsboplatsen är en exceptionellt fyndrik
boplats med lämningar från senmesolitikum till senneolitikum. Av Lönnbergs
undersökning och den som avrapporterats ovan framgår att det finns välbevarade
senmesolitiska hyddor på höjder av cirka 7 m ö h i fornlämningens norra del. På
höjder av cirka 6 m ö h i fornlämningens södra del återfinns rika lämningar från
gropkeramisk kultur. För att erhålla ytterligare information kring hur boplatsen
tedde sig under den tid som boplatsen plöjdes kontaktades Allan Petersson (Sire-
torps samhälle) som på plats kunde ge en bild av fyndspridningen under denna
tid. Hans minne av hur spridningen av GRK-keramik tedde sig beskrivs i figurer-
na 11 och 12. Han kunde dessutom visa den ungefärliga platsen för fyndet av
botten av en GRK-kärl (figur 10 och 13). Den sammantagna bilden stämmer väl
med den övergripande strandlinjeförskjutningen (Björk m fl 2014:35). Under
senmesolitisk tid var Raä 56 belägen på en tämligen låg sandig udde som sträckte
sig i vattnet. Det kan noteras att det väster om undersökningsområdet existerade
en skyddad lagun (figur 11). De senmesolitiska hyddorna var vid denna tid be-

lägna nära vattnet men ändå skyddade för de västliga vindarna. Lämningarna från GRK återfinns längs stränderna av en skyddad vik/lagun (figur 12).

Figur 11. Raä 56 (röd polygon) i relation till en vattennivå på 7,5 m ö h vilket är 0,5 meter högre än vad den generella strandförskjutningskurvan anger som högsta vattennivå under postglacial tid (ca 4 200 f Kr). Undersökningsområdet markeras av röd nordlig prick. Den hydda som undersöktes av Lönnberg anges med sydlig röd punkt. Under senmeolitisk tid var Raä 56 belägen på en tämligen låg sandig udde som sträckte sig i vattnet. Det kan noteras att det väster om undersökningsområdet existerade en skyddad lagun. Den röda polygonen markerar det område som enligt Allan Petersson karaktäriseras av rikliga fynd av GRK-keramik.

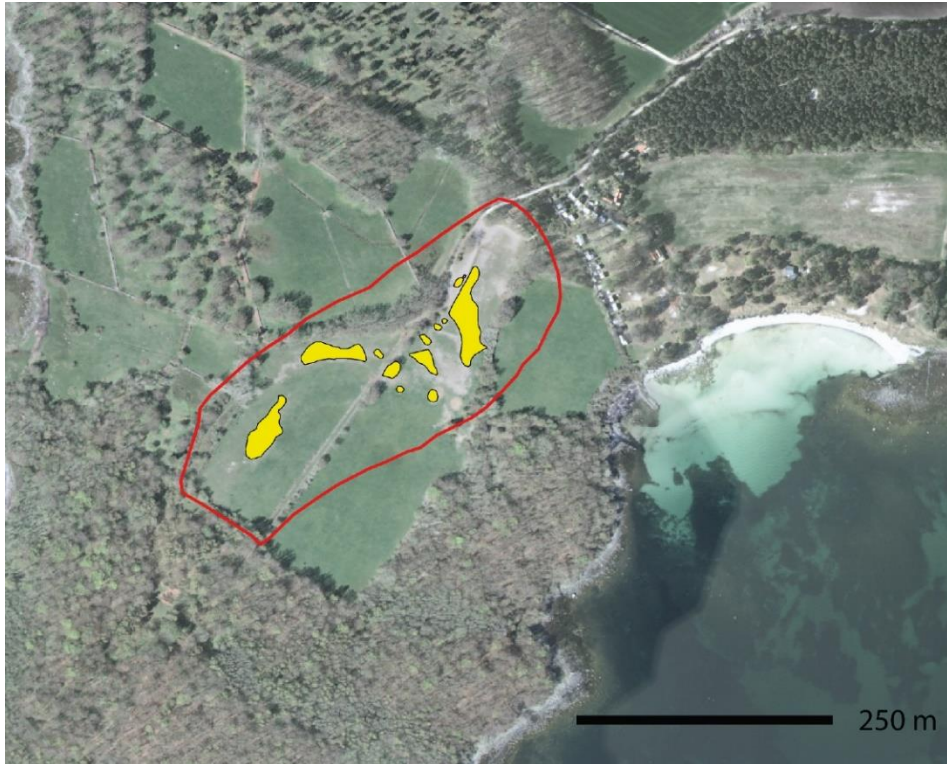
Figur 12. Raä 56 (röd polygon) i relation till en vattennivå på 6 m ö h vilket är 0,5 meter högre än vad den generella starandförskjutningskurvan anger som vattennivå under tidig mellanneolitikum (ca 3000 f Kr). Undersökningsområdet markeras av röd nordlig prick. Den hydda som undersöktes av Lönnberg anges med sydlig röd punkt. Den röda polygonen markerar det område som enligt Allan Petersson karaktäriseras av rikliga fynd av GRK-keramik. Som framgår av kartan påträffades fynden i anslutning till en skyddad vik/lagun.

Figur 13. Botten av GRK-kärl påträffat för många år sedan vid ett gryt. Den ungefärliga fyndplatsen framgår av figur L.

Skador på fornlämningen

Fornlämningen har under lång tid varit odlad vilket torde ha påverkat boplatsen. Under samtal med boende på Lister har det framkommit att boplatsen är väl känd och vid många tillfällen har fynd från Sillnäs uppvisats för undertecknad. Det har också framkommit att skolklasser så sent som på 70-talet cyklat till Sillnäs för att plocka flinta. Utifrån Lönnbergs stratigrafiska iakttagelser förefaller det dock troligt att stora delar av de GRK-lagret är opåverkade av mänskliga aktiviteter. Vid undersökningen noterades det att stora ytor inom boplatsen var skadade av betande djur. De områden där gräsytan var helt uppriven mättes in med GPS (figur 14). I den exponerade sanden kunde stora mängder slagen flinta och skörbränd flinta ses (figur 15). Bitvis hade djuren sparkat upp gropar med ett djup över 20 cm (figur 17). Sammantaget måste skadorna som åsamkats av betande djur anses vara betydande. Den del av parkeringen där den undersökta ytan är belägen saknar ett adekvat bärlager och det finns öppen sand inom ytan. Sannolikt kommer nya körskador att inträffa inom området (figur 17).

Figur 14. De ytor där marken var helt upptrampad mättes in med GPS och är gulmarkerade (jmf figurerna 12 och 13). Som framgår av inmätningen var stora ytor skadade av betande djur.

Figur 15. Stora ytor har påverkats av djuren. Över hela de upptrampade ytorna påträffades rikligt med flinta och skörbränd sten.

Figur 16. Hästar och kor har bitvis trampat och grävt sönder market ned till ett betydande djup. I dessa hålor påträffades rikligt med flinta och skörbränd sten.

Slutsatser och rekommendationer

Undersökningen har belagt att välbevarade anläggningar från senmesolitisk tid återfinns inom den södra delen av parkeringen. Inom fornlämningen förekommer spår från perioden senmesolitikum – senneolitikum. De tidsperioder som framträder tydligast i fyndmaterialet är senmesolitikum och mellanneolitikum (GRK). Utifrån Lönnbergs resultat är det troligt att det existerar en delvis välbevarad stratigrafi inom boplatsens södra del. Det förefaller också sannolikt att olika områden inom fornlämningen relaterat till skiftande havsnivåer. Detta betyder att det existerar en horisontell stratigrafi inom boplatsoområdet, det vill säga att fynd från olika tidsperioder återfinns på olika höjder och i olika topografiska lägen. Sammantaget måste fornlämningen anses ha ett mycket högt vetenskapligt värde. Med det höga vetenskapliga värdet i åtanke är det bekymmersamt att platsen fortlöpande skadas av betande djur. Som framgått ovan rör det sig om stora ytor där de fyndförande lagren trampas sönder varefter sanden blåser bort och frilägger fynden. Förutom att förstöra kulturlager medför denna process också att fynden lämnas väl synliga vilket inbjuder till fyndinsamling. I den södra delen av parkeringen som saknar adekvat bärlager finns en stor risk för nya körskador (figur 17).

Området har stora naturvärden och att det betas av djur är väsentligt för att bibehålla och utveckla dessa värden. Utifrån iakttagelser på platsen verkar hästar vara benägna att riva upp stora hål i marken. Korna bidrar genom sin stora tyngd och tendensen att röra sig i flock också till erosionen. Ur ett rent antikvariskt perspektiv vore mindre djur, som får, att föredra. Den del av parkeringen där den arkeologiska undersökningen utfördes bör stängas av eller ges ett adekvat bärlager (figur 14).

Figur 17. Allan Petersson fotograferad vid undersökningsplatsen hösten 2016. Schaktet är återfyllt och platsen är täckt med ett bärlager. Det finns dock stor risk för ytterligare körskaador på den del av parkeringen som inte undersökts. Allan Petersson har mycket god kunskap om Listers förhistoria och kunde på plats delge värdefulla erfarenheter från boplatsen.

Administrativa uppgifter

Länsstyrelsens dnr:	431-2684-16
Undersökningstid:	Oktober 2016
Personal:	Carl Persson
Läge:	Blad 3E1f NV
Koordinatsystem:	SWEREF 99 TM
Belägenhet:	N 6206738, E 476191
Dokumentation:	Förvaras på Blekinge museum.
Fynd:	Blm 28798: 1-18
Kartanvändning: LMV	Ärende i 2014/00931, ©LMV 2017.

Källor

Bagge, Axel & Kjellmark, Knut (1940). *Stenåldersboplatserna vid Siretorp i Blekinge.*: Med bidrag av B. Asklund, E. Dahr. G. Edman, S. Källrot, R. Sandegren. Die steinzeitlichen Wohnplätze bei Siretorp, Blekinge in Schweden. Stockholm

Björk, Tony, Knarrström, Bo & Persson, Carl (2015). *Damm 6 och Bro 597: boplatslämningar och en hydda från tidigmesolitikum : särskild arkeologisk undersökning 2011 och arkeologisk förundersökning 2012, Ysane socken, Sölvesborgs kommun i Blekinge län.* Karlskrona: Blekinge museum

Lönnberg, Egil (1931). Kortfattad redogörelse för 1931 års grävningar på stenåldersboplatserna å Sillnäs udde, Istaby by, Mjällby sn, Blekinge. (opublicerad rapport)

Lönnberg, Egil (1933). Stenåldersboplatser på Sillnäs udde, Mjällby socken i Blekinge. *Meddelanden från Lunds universitets historiska museum.* 1933, s. 44-68

Bilaga 1 Fyndlista

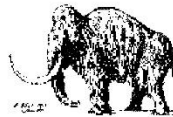
Fnr	Kontext	Typ	Antal	Vikt (g)	Anm
1	Rensning	Avslag	64	245,4	11 brända, 1 svallat
2	Rensning	Splitter	20	2,9	
3	Rensning	Spån	1	3,1	SV skand flinta
4	Rensning	Avslag	6	4	SV skand flinta
5	Rensning	Keramik	1	3,7	bukskärva
6	Rensning	Stenar m slipyta	2	534,7	löpare?
7	Åker strax ö om schakt	Slipat fragment	2	0,8	lösfynd, SV skand flinta
8	Ränna	Avslag	31	92,2	5 brända
9	Ränna	Splitter	39	7	
10	Ränna	Kärna	1	83,3	Polygonal kärna, fragmentarisk
11	Ränna	Avslag	3	1,7	SV skand flinta
12	Ränna	Spån	2	21,5	grova sån
13	Ränna	Avslag m polerad yta	1	40	Delvis polerad yta
14	Ränna	Tvärpil	1	1	
15	Ränna	Knacksten?	1	157,1	
16	Ränna	Keramik	1	2,5	
17	Ränna	Slipat fragment	1	0,1	SV skand flinta
18	Ränna	bergartsavslag	1	14,6	Del av slipsten ?

Bilaga 2 Dateringsattest

LUNDS
UNIVERSITET

Geologiska Institutionen
Laboratoriet för ^{14}C -datering
Sölvegatan 12, Geocentrum II
223 62 LUND
Tel. 046/2227856 Fax 046/2224830

Department of Geology
Radiocarbon Dating Laboratory
Sölvegatan 12, Geocentrum II
S-223 62 LUND
Sweden

Carl Persson
Carl Persson Fornforskaren AB
Furuvägen 21B, 201 24 Halmstad

Dateringsattest

Provets benämning	Lab no	Erhållen ^{14}C -ålder BP	Provmgd (mg C)	Förbehandling
Söllnäs, Sölvesborgs kommun	Söllnäs kolprov LuS 12186	5265 ± 45	1,6	HCl, NaOH

Beräkningen av ^{14}C -åldern är baserad på halveringstiden 5568 år. Resultaten är gjorda i antal år före 1950 (^{14}C -ålder BP). I osäkerhetsangivelsen innefattas statistiskt oåtkomliga bidrag från mätningen av prov, standard och bakgrund. Som standard användes enligt internationell överenskommelse 95% av aktiviteten hos NBS oxalysyre-standard. Alla ^{14}C -åldrar är ^{13}C -korrigerade för avvikelsen från överenskommen standardvärde på $^{13}\text{C}/^{12}\text{C}$ -förhållandet. Kol-14 bilderna måste överställas till kalibrerade kol-14 år genom ett användbara antingen IntCal13 (för terrestra prover) eller Marine13 (för marina prover). För ytterligare information hänvisas till Radiocarbon Vol 55, nr4, 2013.

Lund 2016-12-06

Raimund Muscheler

Mats Rundgren

Rapportserie 2017

Blekinge museum

2017:1 Efterundersökning Västra Vång 2016. Johannishus 1:2, Hjortsberga socken, Ronneby kommun.

2017:2 Arkeologisk efterundersökning Sillnäs udde. RAÄ 56 Mjällby sn. Mjällby socken, Sölvesborgs kommun.

